

De Handelingen van de verrezen Heer Jezus

Het einde van een tijdsvak:
Het tempelsysteem en zijn leiders

Het vervolghet verhaal van Gods reddingsplannen

Stefanus' aanklacht + reactie

'Hardnekkigen en onbesnedenen van harten en oren, u weerstaat altijd de Heilige Geest, zoals uw vaders, zo ook u. Wie van de profeten hebben uw vaders niet vervolgd? En zij hebben hen gedood die tevoren de komst van de Rechtvaardige aankondigden, van Wie u nu de verraders en moordenaars bent geworden, u die de wet door beschikking van engelen hebt ontvangen en niet gehouden! Toen zij nu dit hoorden, barstten zij uit in woede en knarsten de tanden tegen hem.'
(Hd.7:51-54)

- Stefanus' OORDEEL kan niet mis begrepen worden ➡ 'ZO DE VADEREN ZO DE ZONEN'
- Afgoderij ➡ Israëls geschiedenis ➡ deze generatie ➡ Jezus' dubbele verwerping
- De Wet ➡ 'de Profeet' na Mozes ➡ *niet gehouden* ➡ verraad & moord op Jezus
- Stefanus' kritiek is *niet* gericht tegen de tempel & Torah ➡ houding en reactie v/h volk
- Stefanus relateert 'het blijvende karakter & betekenis' ➡ **het land, tempel, Torah**
 - ❖ Gods aanwezigheid *is bij zijn volk* - plaats is irrelevant
 - ❖ Gods Heerlijkheid *is niet te vatten* - woning is irrelevant
 - ❖ De Torah *is niet Gods laatste woord* - autoriteit is beperkt

Het vervolghet verhaal van Gods reddingsplannen

Stefanus' aanklacht + reactie

'Hij echter, vol van de Heilige Geest, staarde naar de hemel en zag de heerlijkheid van God, en Jezus, staande aan Gods rechterhand, en zei: Zie, ik zie de hemelen geopend en de Zoon des mensen, staande aan Gods rechterhand. Zij echter schreeuwden met luider stem, stopten hun oren toe en stormden als één man op hem af, en zij wierpen hem de stad uit en stenigden hem. En de getuigen legden hun kleren af aan de voeten van een jongeman, Saulus geheten. En zij stenigden Stefanus, die de Heer aanriep en zei: Heer Jezus, ontvang mijn geest. En terwijl hij neerknielde, riep hij met luider stem: Heer, reken hun deze zonde niet toe. En toen hij dit gezegd had, ontsliep hij. Saulus nu stemde ermee in, dat hij werd gedood.'
(Hd.7:55 - 8:1)

- God neemt het initiatief ➡ opent de hemel en toont **de huidige realiteit** in de troon...
- De '**God der heerlijkheid**' openbaart zich aan Stefanus in Jezus **de Mensenzoon**

'Ik keek toe in de nachtvisioenen, en zie, er kwam met de wolken van de hemel iemand als een Mensenzoon. Hij kwam tot de Oude van dagen en men deed Hem voor Zijn aangezicht naderbij komen. Hem werd gegeven heerschappij, eer en koningschap, en alle volken, natiën en talen moesten Hem vereren. Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die Hem niet ontnomen zal worden, en Zijn koningschap zal niet te gronde gaan.'
(Dan.7:13,14)

Stefanus' aanklacht + reactie

'Hij echter, vol van de Heilige Geest, staarde naar de hemel en zag de heerlijkheid van God, en Jezus, staande aan Gods rechterhand, en zei: Zie, ik zie de hemelen geopend en de Zoon des mensen, staande aan Gods rechterhand. Zij echter schreeuwden met luider stem, stopten hun oren toe en stormden als één man op hem af, en zij wierpen hem de stad uit en stenigden hem. En de getuigen legden hun kleren af aan de voeten van een jongeman, Saulus geheten. En zij stenigden Stefanus, die de Heer aanriep en zei: Heer Jezus, ontvang mijn geest. En terwijl hij neerknielde, riep hij met luider stem: Heer, reken hun deze zonde niet toe. En toen hij dit gezegd had, ontsliep hij. Saulus nu stemde ermee in, dat hij werd gedood.'
(Hd.7:55 - 8:1)

➤ De 'God der heerlijkheid' openbaart zich aan Stefanus in Jezus de Priester-koning

'Jahweh heeft tot mijn Heer gesproken: Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden gemaakt zal hebben tot een voetbank voor Uw voeten.'
(Psalm 110:1)

'Maar vanaf nu zal de Mensenzoon gezeten zijn aan de rechterhand van de Almachtige.' (Lk.22:69)

- Stefanus' visioen *bevestigt Jezus' opstanding & verheerlijking t.a.v. zijn tegenstanders*
- Situatie is uitzonderlijk maar begrijpelijk ➡ Jezus staat opnieuw terecht in zijn getuigen

Het vervolghet verhaal van Gods reddingsplannen

Stefanus' aanklacht + reactie

'Hij echter, vol van de Heilige Geest, staarde naar de hemel en zag de heerlijkheid van God, en Jezus, staande aan Gods rechterhand, en zei: Zie, ik zie de hemelen geopend en de Zoon des mensen, staande aan Gods rechterhand. Zij echter schreeuwden met luider stem, stopten hun oren toe en stormden als één man op hem af, en zij wierpen hem de stad uit en stenigden hem. En de getuigen legden hun kleren af aan de voeten van een jongeman, Saulus geheten. En zij stenigden Stefanus, die de Heer aanriep en zei: Heer Jezus, ontvang mijn geest. En terwijl hij neerknielde, riep hij met luider stem: Heer, reken hun deze zonde niet toe. En toen hij dit gezegd had, ontsliep hij. Saulus nu stemde ermee in, dat hij werd gedood.'

(Hd.7:55 - 8:1)

- Jezus' staan aan Gods rechterhand ➡ verwelkoming, bijstand, erkenning (Lk.12:8)

'Jahweh staat gereed om Zijn rechtszaak te voeren,
en Hij staat klaar om over de volken recht te spreken.' (Jes.3:13)

- Apocalyptisch visioen ➡ *ernstige waarschuwing & appel* ➡ **Mensenzoon zal optreden**
- Stefanus' getuigenis van dit visioen ➡ **tragische aanleiding** ➡ **verwerping & lynchpartij**
- Bevestigen Stefanus' beschuldiging ➡ stoppen oren dicht & *weerstand* de Heilige Geest

Het vervolghet verhaal van Gods reddingsplannen

Stefanus' aanklacht + reactie

'Hij echter, vol van de Heilige Geest, staarde naar de hemel en zag de heerlijkheid van God, en Jezus, staande aan Gods rechterhand, en zei: Zie, ik zie de hemelen geopend en de Zoon des mensen, staande aan Gods rechterhand. Zij echter schreeuwden met luider stem, stopten hun oren toe en stormden als één man op hem af, en zij wierpen hem de stad uit en stenigden hem. En de getuigen legden hun kleren af aan de voeten van een jongeman. Saulus geheten. En zij stenigden Stefanus, die de Heer aanriep en zei: Heer Jezus, ontvang mijn geest. En terwijl hij neerknielde, riep hij met luider stem: Heer, reken hun deze zonde niet toe. En toen hij dit gezegd had, ontsliep hij. Saulus nu stemde ermee in, dat hij werd gedood!'
(Hd.7:55 - 8:1)

- **Saulus** wordt geïntroduceerd als de 'gerespecteerde' leider van *de tegenstander bende*
- De 'getuigen' kennen geen genade en gaan Stefanus een **gewelddadige** dood bezorgen
- Het neerleggen van de klederen ➡ **symbolische daad** ➡ *er gaat bloed rondspatten...*
'...toen het bloed van Stefanus, uw getuige, werd vergoten, ik ook zelf erbij stond en ermee instemde en de kleren bewaarde van hen die hem doodden.' (Hd.22:20)
- De 'getuigen' begaan deze '*maffiaanse gruweldaad*' tot Saulus **genoegdoening**
- Stefanus 'de trouwe getuige' wordt behandeld *naar de traditie* v/d profeten en zijn Heer...

Het vervolghet verhaal van Gods reddingsplannen

Stefanus' aanklacht + reactie

'Hij echter, vol van de Heilige Geest, staarde naar de hemel en zag de heerlijkheid van God, en Jezus, staande aan Gods rechterhand, en zei: Zie, ik zie de hemelen geopend en de Zoon des mensen, staande aan Gods rechterhand. Zij echter schreeuwden met luider stem, stopten hun oren toe en stormden als één man op hem af, en zij wierpen hem de stad uit en stenigden hem. En de getuigen legden hun kleren af aan de voeten van een jongeman, Saulus geheten. En zij stenigden Stefanus, die de Heer aanriep en zei: Heer Jezus, ontvang mijn geest. En terwijl hij neerknielde, riep hij met luider stem: Heer, reken hun deze zonde niet toe. En toen hij dit gezegd had, ontsliep hij. Saulus nu stemde ermee in, dat hij werd gedood.'

(Hd.7:55 - 8:1)

'Laten we de rechtvaardige in het nauw drijven, want hij is ons alleen maar tot last. Hij dwarsboomt ons in alles wat we doen, hij verwijt ons dat we de wet overtreden en houdt ons voor dat we verloochenen wat ons geleerd is. Hij beweert over kennis van God te beschikken en noemt zich een kind van de Heer. Laten we zien of hij gelijk heeft en afwachten wat er bij zijn dood gebeurt. Als de rechtvaardige echt een zoon van God is, zal die hem toch te hulp komen en hem uit de greep van zijn vijanden redden? Laten we hem aan geweld en marteling onderwerpen om zijn oprechtheid te leren kennen, laten we zijn uithoudingsvermogen op de proef stellen. We zullen hem veroordelen tot een vernederende dood, want hij beweert toch dat hij gered zal worden?' (Wijsheid 2:12-13, 17-20)

Het vervolghet verhaal van Gods reddingsplannen

Stefanus' aanklacht + reactie

'Hij echter, vol van de Heilige Geest, staarde naar de hemel en zag de heerlijkheid van God, en Jezus, staande aan Gods rechterhand, en zei: Zie, ik zie de hemelen geopend en de Zoon des mensen, staande aan Gods rechterhand. Zij echter schreeuwden met luider stem, stopten hun oren toe en stormden als één man op hem af, en zij wierpen hem de stad uit en stenigden hem. En de getuigen legden hun kleren af aan de voeten van een jongeman, Saulus geheten. En zij stenigden Stefanus, die de Heer aanriep en zei: Heer Jezus, ontvang mijn geest. En terwijl hij neerknielde, riep hij met luider stem: Heer, reken hun deze zonde niet toe. En toen hij dit gezegd had, ontsliep hij. Saulus nu stemde ermee in, dat hij werd gedood.'
(Hd.7:55 - 8:1)

- Lukas ➡ verhaal 1^e martelaar ➡ *verheerlijking & aanmoediging tot martelaarschap!*
- Stefanus' dood is echter de *onvermijdelijke uitkomst* van zijn 'stoutmoedig getuigenis'
- Stefanus wordt dan ook beschouwd als het modelvoorbeeld van discipelschap
 - Legt een moedig getuigenis af voor het sanhedrin *zoals Jezus* (Lk.22:69)
 - Vertrouwt zijn geest aan God toe *zoals Jezus* (Lk.23:46)
 - Bidt om vergeving voor zijn tegenstanders *zoals Jezus* (Lk.23:34)
 - Roept met luide stem en sterft daarna *zoals Jezus* (Lk.23:46)

Het vervolghet verhaal van Gods reddingsplannen

De tempel, tempeloverheid en Jezus universele gezag

'Hij echter, vol van de Heilige Geest, staarde naar de hemel en zag de heerlijkheid van God, en Jezus, staande aan Gods rechterhand, en zei: Zie, ik zie de hemelen geopend en de Zoon des mensen, staande aan Gods rechterhand. Zij echter schreeuwden met luider stem, stopten hun oren toe en stormden als één man op hem af, en zij wierpen hem de stad uit en stenigden hem. En de getuigen legden hun kleren af aan de voeten van een jongeman, Saulus geheten. En zij stenigden Stefanus, die de Heer aanriep en zei: Heer Jezus, ontvang mijn geest. En terwijl hij neerknielde, riep hij met luider stem: Heer, reken hun deze zonde niet toe. En toen hij dit gezegd had, ontsliep hij. Saulus nu stemde ermee in, dat hij werd gedood.'

(Hd.7:55 - 8:1)

- Lukas bouwt een argumentatie op ➡ **tempel & tempeloverheid hebben hun tijd gehad**
- Lukas toont ons dat de tempel vervuld & voleindigd is in Jezus ➡ **'schaduwbeeld'** vervangen
- Dit bleek uit de 'vroeg prediking' in Handelingen 3-5 ➡ 'de ontwikkelingen' in 6-7
- Stefanus' dood ➡ climax tegenstand ➡ ➡ **Stefanus' gebeden** ➡ climax focus op tempel
- **Geopende hemel** toont Jezus in een **Goddelijke gezagspositie** & bezit universele macht
- **Heerlijkheid van God** wordt **NU geassocieerd** met de Mensenzoon ➡ rol v/d **TEMPEL !!**

De tempel, tempeloverheid en Jezus universele gezag

'Hij echter, vol van de Heilige Geest, staarde naar de hemel en zag de heerlijkheid van God, en Jezus, staande aan Gods rechterhand, en zei: Zie, ik zie de hemelen geopend en de Zoon des mensen, staande aan Gods rechterhand. Zij echter schreeuwden met luider stem, stopten hun oren toe en stormden als één man op hem af, en zij wierpen hem de stad uit en stenigden hem. En de getuigen legden hun kleren af aan de voeten van een jongeman, Saulus geheten. En zij stenigden Stefanus, die de Heer aanriep en zei: Heer Jezus, ontvang mijn geest. En terwijl hij neerknielde, riep hij met luider stem: Heer, reken hun deze zonde niet toe. En toen hij dit gezegd had, ontsliep hij. Saulus nu stemde ermee in, dat hij werd gedood.'

(Hd.7:55 - 8:1)

- Stefanus roept *de Heer Jezus aan in gebed*
 - Stefanus bidt *de Heer Jezus om vergeving* voor zijn tegenstanders
 - Stefanus is overtuigd dat *de Heer Jezus de Rechter is die vergeeft & veroordeelt*
 - Stefanus is overtuigd van *de Goddelijkheid van de verheerlijkte Heer Jezus*
- **Jezus** brengt je in Gods tegenwoordigheid → 'Heer Jezus, ontvang mijn geest '
- **Jezus** aanhoort & verhoort gebeden → 'Heer reken hun...'
- **Jezus** schenkt vergeving van zonden → 'Heer, reken hun de zonde niet toe '

De tempel, tempeloverheid en Jezus universele gezag

'Hij echter, vol van de Heilige Geest, staarde naar de hemel en zag de heerlijkheid van God, en Jezus, staande aan Gods rechterhand, en zei: Zie, ik zie de hemelen geopend en de Zoon des mensen, staande aan Gods rechterhand. Zij echter schreeuwden met luider stem, stopten hun oren toe en stormden als één man op hem af, en zij wierpen hem de stad uit en stenigden hem. En de getuigen legden hun kleren af aan de voeten van een jongeman, Saulus geheten. En zij stenigden Stefanus, die de Heer aanriep en zei: Heer Jezus, ontvang mijn geest. En terwijl hij neerknielde, riep hij met luider stem: Heer, reken hun deze zonde niet toe. En toen hij dit gezegd had, ontsliep hij. Saulus nu stemde ermee in, dat hij werd gedood.'

(Hd.7:55 - 8:1)

- Stefanus roept *de Heer Jezus aan in gebed*
- Stefanus bidt *de Heer Jezus om vergeving* voor zijn tegenstanders
- Stefanus is overtuigd dat *de Heer Jezus de Rechter is die vergeeft & veroordeelt*
- Stefanus is overtuigd van *de Goddelijkheid van de verheerlijkte Heer Jezus*

Door te wijzen op de opgestane en verhoogde Mensenzoon, kondigt Stefanus de climax & vervulling aan van de 'ontmoetingsplaatsen' in Israëls geschiedenis
inclusief de tempel

Het vervolghet verhaal van Gods reddingsplannen

De tempel, tempeloverheid en Jezus universele gezag

'Hij echter, vol van de Heilige Geest, staarde naar de hemel en zag de heerlijkheid van God, en Jezus, staande aan Gods rechterhand, en zei: Zie, ik zie de hemelen geopend en de Zoon des mensen, staande aan Gods rechterhand. Zij echter schreeuwden met luider stem, stopten hun oren toe en stormden als één man op hem af, en zij wierpen hem de stad uit en stenigden hem. En de getuigen legden hun kleren af aan de voeten van een jongeman, Saulus geheten. En zij stenigden Stefanus, die de Heer aanriep en zei: Heer Jezus, ontvang mijn geest. En terwijl hij neerknielde, riep hij met luider stem: Heer, reken hun deze zonde niet toe. En toen hij dit gezegd had, ontsliep hij. Saulus nu stemde ermee in, dat hij werd gedood.'

(Hd.7:55 - 8:1)

Handelingen 7

Handelingen 3-5

- Evangelieverspreiding ondanks oppositie
- Gods zegeningen in Jezus niet in de tempel

Handelingen 8 →

- Evangelie verspreid voorbij Jeruzalem
- Samaritanen & verstotenen toegevoegd

Handelingen 7

- Stefanus dood
- God is nooit gebonden geweest aan de tempel: **kijk naar Jezus**

Het vervolgerhaal van Gods reddingsplannen

De identiteit van de vroegchristelijke beweging: 'de Weg'

'Hardnekkigen en onbesnedenen van harten en oren, u weerstaat altijd de Heilige Geest, zoals uw vaderen, zo ook u.'

'Er ontstond nu in die tijd een grote vervolging tegen de gemeente die in Jeruzalem was; en allen werden verstrooid door de landstreken van Judea en Samaria, behalve de apostelen. Saulus echter verwoestte de gemeente, terwijl hij huis na huis binnenging en mannen en vrouwen meesleepte, en hij leverde hen over in de gevangenis.'

'Terwijl nu Saulus nog steeds dreiging en moord blies tegen de discipelen van de Heer, ging hij naar de hogepriester en vroeg hem om brieven naar Damaskus, voor de synagogen, om, als hij er vond die van de Weg waren, zowel mannen als vrouwen geboeid naar Jeruzalem te brengen.'
(Hd.7:51; 8:1,3; 9:1,2)

- **Bedoeling?** ➡ wij zijn *de erfgenamen* v/d belofte aan de vaderen ➡ het ware Israel
- *noodzakelijk* nu het *Joodse getuigenis* 'het woord' verwerpt ➡ **zendingswerk volkeren**
- De groei & toename v/d nieuwe beweging ➡ **dynamische activiteit** van Gods woord

'En het woord van God nam toe en het getal van de discipelen... vermeerderde zeer' (Hd.6:7)

Wat is de legitimiteit van deze 'Joodse sekte,' wat rechtvaardigt het bestaan?

Het vervolgerhaal van Gods reddingsplannen

De identiteit van de vroegchristelijke beweging: 'de Weg'

'Hardnekkigen en onbesnedenen van harten en oren, u weerstaat altijd de Heilige Geest, zoals uw vaderen, zo ook u.'

'Er ontstond nu in die tijd een grote vervolging tegen de gemeente die in Jeruzalem was; en allen werden verstrooid door de landstreken van Judea en Samaria, behalve de apostelen. Saulus echter verwoestte de gemeente, terwijl hij huis na huis binnenging en mannen en vrouwen meesleepte, en hij leverde hen over in de gevangenis.'

'Terwijl nu Saulus nog steeds dreiging en moord blies tegen de discipelen van de Heer, ging hij naar de hogepriester en vroeg hem om brieven naar Damaskus, voor de synagogen, om, als hij er vond die van de Weg waren, zowel mannen als vrouwen geboeid naar Jeruzalem te brengen.'
(Hd.7:51; 8:1,3; 9:1,2)

- 'de Weg' aanduiding komt *altijd* aan het licht → profileren tegenover andere 'groepen'
- 1^e maal Hd.9:1 → Saulus' ijver om *de zuiverheid* v/d Joodse gemeenschap te bewaren
- Joodse gemeenschap ↔ 'de discipelen van de Heer' → zij die van 'de Weg' zijn
- vroegchristelijk getuigenis ↔ Joodse gemeenschap → afzondering / uitsluiting
- 'de Weg' terminologie is de gebruikte identiteitmarkering → afzondering v/h overige

Het vervolgerhaal van Gods reddingsplannen

De identiteit van de vroegchristelijke beweging: 'de Weg'

'Ik ben een Joods man, geboren in Tarsus in Cilicië, maar opgevoed in deze stad, aan de voet van Gamaliel onderwezen naar de gestrengheid van de voorvaderlijke wet, en ik was een ijveraar voor God, zoals u allen vandaag bent; en ik heb deze Weg vervolgd tot de dood toe, terwijl ik zowel mannen als vrouwen boeide en in gevangenschappen overleverde, zoals ook de hogepriester van mij kan getuigen en de hele raad der oudsten, van wie ik ook brieven aan de broeders heb ontvangen, en ik ben naar Damaskus gereisd om ook hen die daar waren, geboeid naar Jeruzalem te brengen, opdat zij gestraft zouden worden.'

(Hd.22:3-5)

➤ **Paulus** legt zijn geloofsbrieven als 'trouwe Jood' op tafel → **continuïteit met traditie**

'(Ananias) En hij zei: De God van onze vaders heeft u voorbestemd om zijn wil te kennen en de Rechtvaardige te zien en een stem uit zijn mond te horen, want U zult voor Hem bij alle mensen een getuige zijn van wat u hebt gezien en gehoord. (Hd.22:14,15)

➤ **Paulus** → voorouderlijke traditie → 'de Weg' → 'legitieme' erfgenamen belofte

'Mannen broeders, ik ben een farizeeër, een zoon van farizeeën; over de hoop en de opstanding van de doden sta ik terecht.' (Hd.22:6)

Het vervolghet verhaal van Gods reddingsplannen

De identiteit van de vroegchristelijke beweging: 'de Weg'

'Hij nu ging in de synagoge en sprak vrijmoedig drie maanden lang en betoogde en overreedde de mensen betreffende de dingen van het koninkrijk van God. Toen echter sommigen zich verhardden en ongehoorzaam waren, terwijl zij van de Weg kwaad spraken voor de menigte, scheidde hij zich van hen af en zonderde de discipelen af en sprak dagelijks in de school van Tyrannus.'
(Hd.19:8-9)

- **context** ➡ sommigen zijn ongehoorzaam & verhardden zich tegen 'het Woord'
- de discipelen van 'de Weg' ➡ zij die zich **niet** verhardden ➡ **ware, getrouwe Israel**

'Omstreeks die tijd nu ontstond er een niet geringe opschudding over de Weg.

...Uit de menigte nu lichtte men Alexander in, die de Joden naar voren duwde. En Alexander wenkte met de hand en wilde zich voor het volk verdedigen. Toen zij echter merkten dat hij een Jood was, ging er een geroep op van allen en ongeveer twee uur lang schreeuwden zij: Groot is de Artemis van de Efeziërs!
(Hd.19:23,33-34)

- ogenschijnlijk een conflict tussen Efeziërs, vereerders van Artemis ➡ 'christenen'
- **Joodse gemeenschap** ➡ een **duidelijk onderscheid** tussen 'beide groepen'
- Lukas maakt een duidelijk onderscheid tussen de 'Joden' en 'Israel' ➡ vijanden v/d Weg

Het vervolghet verhaal van Gods reddingsplannen

De identiteit van de vroegchristelijke beweging: 'de Weg'

'Dit echter beken ik u, dat ik naar de Weg die zij een sekte noemen, zo de God van de vaderen dien, terwijl ik alles geloof wat volgens de wet is en in de profeten geschreven staat en hoop op God heb -welke hoop zij ook zelf verwachten- dat er een opstanding zal zijn zowel van rechtvaardigen als van onrechtvaardigen.'

(Hd.24:14-15)

- Paulus voor Felix ➡ getuigenis: naar 'de Weg' *dien ik de God van de vaderen*
- 'de God v/d vaderen' ➡ 'de Wet & de Profeten' ➡ 'de Hoop' ↔ claims 'Joodse gem.'
- *In deze context is de aanduiding 'sekte' wel degelijk negatief*
- Voor de mensen van 'de Weg' ➡ *de God v/d christenen* ➡ *de God v/d J. traditie*
- 'De weg' ➡ *symbolische aanduiding* ➡ *identiteit vroegchristelijke gemeenschap* ↔

De concurrerende beweringen van de meerderheidscultuur: Joodse gemeenschap